

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 9/23

2023 m. sausio 12 d., Liuksemburgas

Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-42/21 P | Lietuvos geležinkeliai / Komisija

Piktnaudžiavimas dominuojančia padėtimi: Teisingumo Teismas paliko galioti Bendrojo Teismo sprendimą, kuriuo Lietuvos nacionalinei geležinkelių bendrovei skirta maždaug 20 mln. EUR bauda

Komisijos atlikta analizė yra išsami ir remiantis ja galima pakankamai teisiškai įrodyti, kad išardžius geležinkelių infrastruktūrą galėjo būti sukeltas antikonkurencinis poveikis

Lietuvos nacionalinė geležinkelių bendrovė AB „Lietuvos geležinkeliai“ (toliau – LG) yra ir geležinkelių infrastruktūros valdytoja, ir krovinių vežimo geležinkeliu paslaugų teikėja Lietuvoje. 1999 m. LG sudarė komercinį susitarimą su AB „ORLEN Lietuva“ (toliau – *Orlen*), Lenkijos naftos įmonei *PKN Orlen SA* priklausančia Lietuvos naftos bendrove, kad jai teiktų vežimo geležinkeliais paslaugas Lietuvos teritorijoje. Šis susitarimas, be kita ko, buvo skirtas naftos produktams vežti iš *Orlen* priklausančios didelės naftos perdirbimo gamyklos, esančios Bugeniuose, Lietuvos šiaurės rytuose, netoli sienos su Latvija, į Klaipėdos (Lietuva) jūrų terminalą. 2008 m. kilus LG ir *Orlen* ginčui pastaroji bendrovė numatė galimybę jūrų eksporto iš Klaipėdos veiklą perkelti į Rygos ir Ventspilio (Latvija) jūrų terminalus ir tokiomis aplinkybėmis šių produktų iš Bugenių naftos perdirbimo gamyklos vežimą patikėti Latvijos nacionalinei geležinkelių bendrovei *Latvijas dzelzceļš* (toliau – LDZ).

Dėl kelių dešimčių metrų geležinkelio trumpajame maršrute į Latviją deformacijos LG sustabdė eismą 19 km ilgio atkarpa tarp Mažeikių (Lietuva) ir sienos su Latvija. Nuo 2008 m. spalio 3 d. LG pradėjo išmontuoti aptariamą geležinkelio kelią, o 2008 m. spalio mėn. pabaigoje jis buvo visiškai išmontuotas. Manydama, kad LG neketina trumpuoju laikotarpiu suremontuoti aptariamo geležinkelio kelio, *Orlen* turėjo atsakyti planą naudotis LDZ paslaugomis.

2017 m. spalio 2 d. sprendimu Komisija skyrė LG beveik 28 mln. EUR baudą už piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi Lietuvos krovinių vežimo rinkoje. Tuomet LG pareiškė Bendrajame Teisme ieškinį dėl ginčijamo sprendimo panaikinimo ir baudos sumažinimo. 2020 m. lapkričio 18 d. sprendimu Bendrasis Teismas atmetė LG ieškinį ir sumažino baudą iki 20 068 650 EUR. LG pateikė Teisingumo Teismui apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo panaikinimo.

Šios dienos sprendimu Teisingumo Teismas paliko galioti Bendrojo Teismo sprendimą.

Teisingumo Teismas pirmiausia priminė, kad „piktnaudžiavimo dominuojančia padėtimi“, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę, kvalifikavimas apima dominuojančią padėtį užimančios įmonės veiksmus, kurie gali trukdyti išlaikyti šios konkurencijos lygį arba neleisti jai vystytis. Teisingumo Teismas taip pat priminė, jog iš jo jurisprudencijos matyti, kad atsisakymas suteikti prieigą prie dominuojančią padėtį užimančios įmonės savo veiklai sukurtos ir jai priklausančios infrastruktūros gali būti laikomas piktnaudžiavimu dominuojančia padėtimi. Vis dėlto Teisingumo Teismas pažymėjo, jog tai, kad buvo išardytas geležinkelio kelias, kuriuo neišvengiamai nebegali naudotis ne tik konkurentai, bet ir pati dominuojančią padėtį užimanti įmonė, neturi būti vertinama kaip atsisakymas suteikti

prieigą. Tai gali būti laikoma savarankiška piktnaudžiavimo forma.

Grįsdama reikalavimą panaikinti pirminį sprendimą LG taip pat priekaištavo Bendrajam Teismui, kad jis padarė teisės klaidą, kai patvirtino tai, kad Komisija geležinkelio kelio išardymą kvalifikavo kaip „piktnaudžiavimą dominuojančia padėtimi“, kaip tai suprantama pagal Sąjungos teisę. Šiuo aspektu Teisingumo Teismas atmetė šį pagrindą kaip nepagrįstą, nes jis grindžiamas klaidingu skundžiamo sprendimo aiškinimu.

Išnagrinėjęs pagrindą, kuriuo siekta ginčyti Komisijos vertinimą, kad išardžius geležinkelio kelią buvo sukeltas antikonkurencinis poveikis, Teisingumo Teismas jį visą atmetė.

Dėl LG skirtos baudos apskaičiavimo Teisingumo Teismas konstatavo, kad Bendrasis Teismas įgyvendino savo neribotą jurisdikciją, kai iš naujo įvertino baudos dydį ir sumažino Komisijos skirtą baudą.

PRIMINIMAS: Teisingumo Teismui galima paduoti apeliacinį skundą dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties tik teisės klausimais. Paprastai sprendimo vykdymas dėl apeliacinio skundo nesustabdomas. Jei apeliacinis skundas priimtinas ir pagrįstas, Teisingumo Teismas Bendrojo Teismo sprendimą panaikina. Jis gali pats priimti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima padaryti. Priešingu atveju, jis grąžina bylą Bendrajam Teismui, kuriam Teisingumo Teismo apeliacine tvarka priimtas sprendimas yra privalomas.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Teisingumo Teismo.

Visas sprendimo [tekstas](#) nuo jo paskelbimo dienos prieinamas CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Nuotraukas iš sprendimo paskelbimo posėdžio galima rasti „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

